

Έκθεση αποτελεσμάτων ερωτηματολογίων στο πλαίσιο της συμμετοχής της iSea, στις δράσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης: «Θάλασσα και πράσινο – οι δυο πνεύμονες της πόλης».

Περιβαλλοντική Οργάνωση

για την Προστασία των Υδάτινων Οικοσυστημάτων

Με την υποστήριξη του Δήμου Θεσσαλονίκης,
Διεύθυνση Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ευχαριστίες

Θα θέλαμε θερμά να ευχαριστήσουμε το Τμήμα Περιβαλλοντικών Δράσεων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης, για την πρόσκληση στην ημερίδα «Θάλασσα και πράσινο – οι δυο πνεύμονες της πόλης» και όλο το προσωπικό για τη σημαντική συμβολή του στην παρούσα έρευνα καθώς και για την εξαιρετική του διάθεση και βοήθεια σε όλες τις δράσεις της iSea.

Συγγραφέας: Δήμητρα Μαρμαρά¹

Γενική επιμέλεια: Ιωάννης Γιωβος¹, Ξένια Τσιμενίδου²

¹ iSea, Περιβαλλοντική Οργάνωση για την Προστασία των Υδάτινων Οικοσυστημάτων

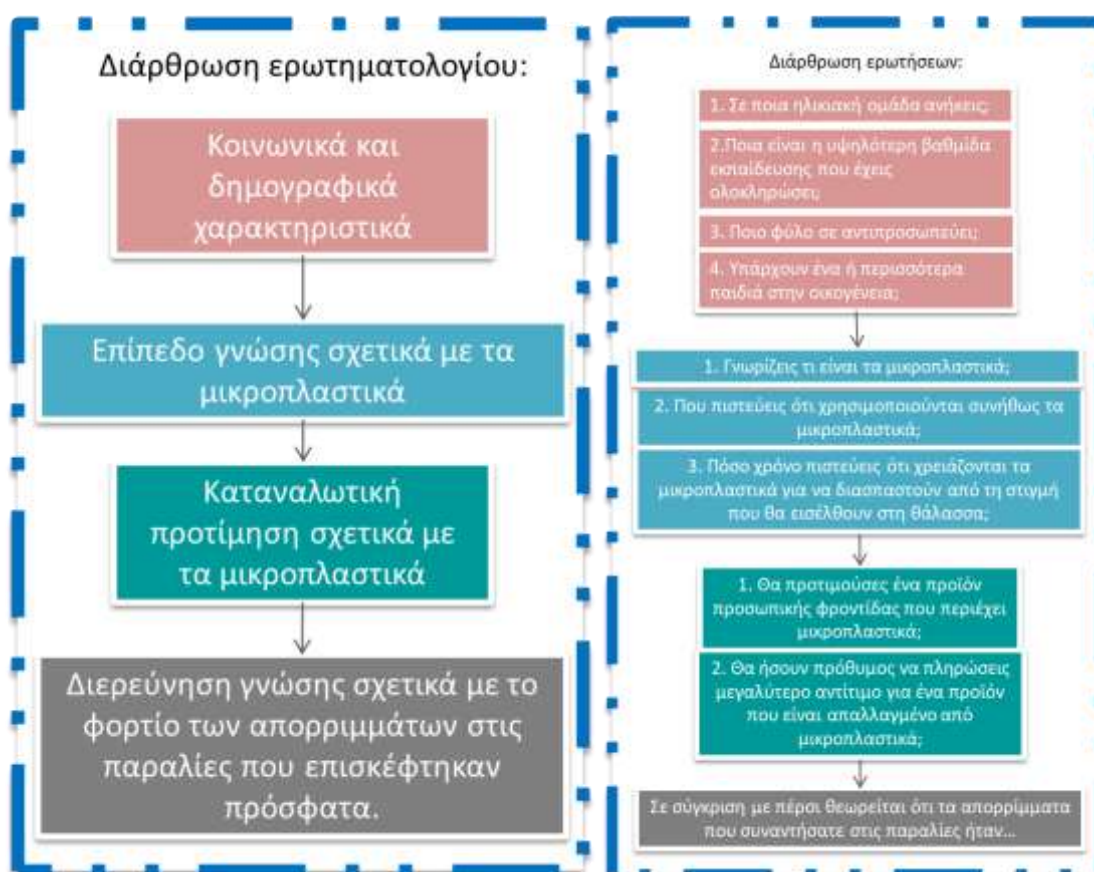
² Διεύθυνση Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος, Δήμος Θεσσαλονίκης

A. Πλαίσιο έρευνας

Στο πλαίσιο της συμμετοχής της iSea στις δράσεις της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης, την Τετάρτη 13 Σεπτεμβρίου 2017, στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, προωθήθηκε στο κοινό ένα ερωτηματολόγιο που είχε ως στόχο τη διερεύνηση του επιπέδου της γνώσης του και της καταναλωτικής του προτίμησης σχετικά με τα μικροπλαστικά, καθώς και τη διερεύνηση της γνώσης τους ως προς το φορτίο των απορριμμάτων στις παραλίες που επισκέφτηκαν πρόσφατα.

B. Μεθοδολογία

Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από 4 μέρη (Εικόνα 1), ενώ η διανομή πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονικά με τη χρήση laptop και tablet από 3 άτομα. Η εκδήλωση είχε διάρκεια περίπου 3 ώρες.

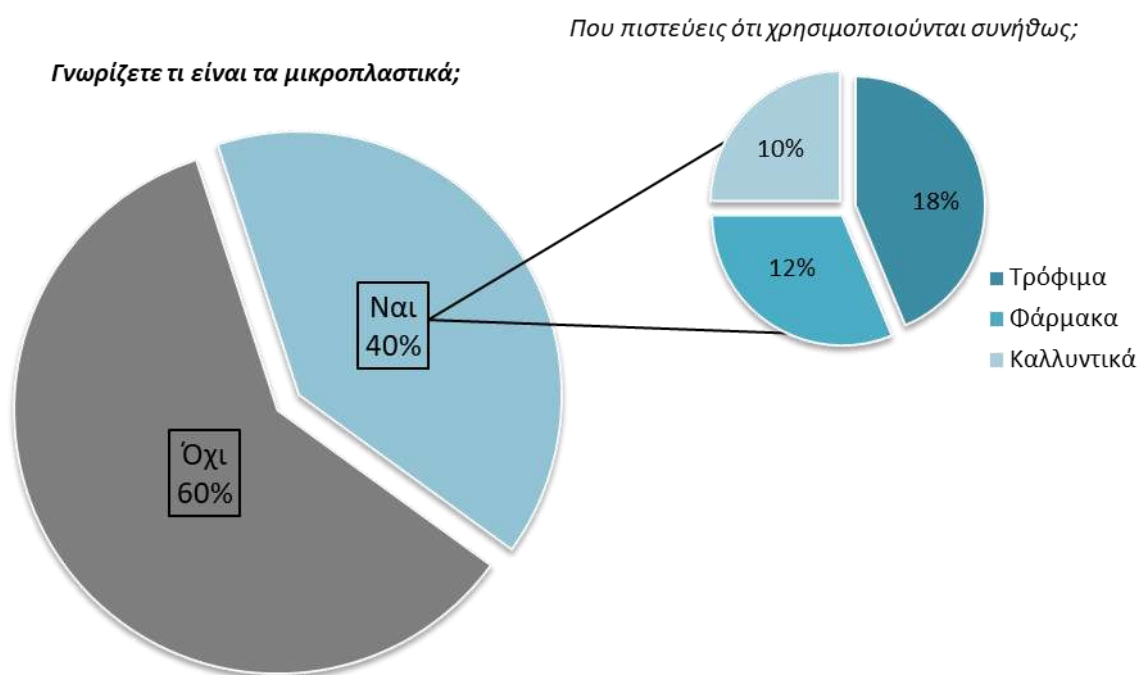
Εικόνα 1: Αριστερά: Διάρθρωση Ερωτηματολογίου/Γενικές κατηγορίες, Δεξιά: Διάρθρωση ερωτήσεων στην κάθε κατηγορία.

Γ. Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας αφορούσαν το σύνολο των συμμετεχόντων (n=80), με στόχο τη διερεύνηση του επιπέδου γνώσης και της καταναλωτικής προτίμησης, σχετικά με τα μικροπλαστικά στα προϊόντα καθημερινής φροντίδας και περιποίησης και της αντίληψης ως προς το φορτίο των απορριμμάτων στις παραλίες και παρουσιάζονται στις παρακάτω ενότητες.

Γ.1 Επίπεδο γνώσης συμμετεχόντων σχετικά με τα μικροπλαστικά

Σχετικά με το επίπεδο γνώσης οι συμμετέχοντες πρώτα απάντησαν στην ερώτηση «Γνωρίζετε τι είναι τα μικροπλαστικά;», όπου το 60% δήλωσε ότι δε γνωρίζει (Εικόνα 2). Τα άτομα που απάντησαν θετικά (40%) συνέχισαν στην επόμενη ερώτηση που διερευνούσε τη γνώση σχετικά με τις χρήσεις των μικροπλαστικών. Μόλις το 10% (αυτών που απάντησαν θετικά) κατάφερε να σημειώσει σωστά τη χρήση τους, δηλαδή στα προϊόντα προσωπικής φροντίδας και στα καλλυντικά, ενώ το υπόλοιπο 30% σημείωσε πως συνήθως χρησιμοποιούνται στα φάρμακα και τα τρόφιμα.

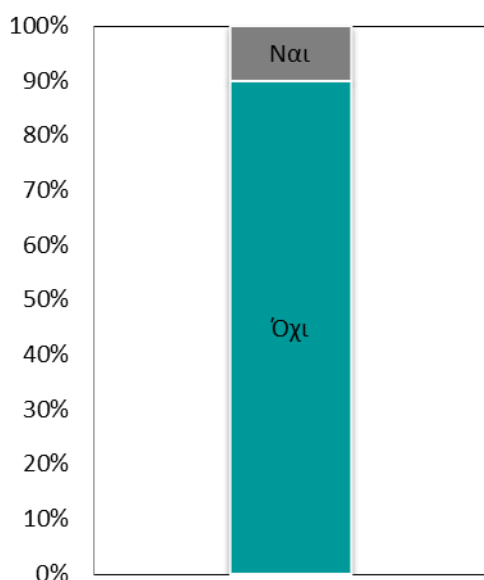
Εικόνα 2: Αριστερά: Ποσοστιαία παρουσίαση των απαντήσεων στην ερώτηση «Γνωρίζετε τι είναι τα μικροπλαστικά». Δεξιά: Ανάλυση των θετικών απαντήσεων στην παραπάνω ερώτηση ως προς τη σύνδεσή των μικροπλαστικών με τις χρήσεις τους.

Η επόμενη ερώτηση, για αυτούς που απάντησαν ότι γνώριζαν τι είναι τα μικροπλαστικά, αφορούσε τον χρόνο διάσπασης των μικροπλαστικών, όπου σχεδόν το σύνολο κατάφερε να απαντήσει εύστοχα, δηλαδή ότι χρειάζονται έως εκατοντάδες χρόνια. Οι συμμετέχοντες που απάντησαν αρχικά ότι δε γνώριζαν τι είναι τα μικροπλαστικά περνούσαν απευθείας στην επόμενη κατηγορία ερωτήσεων.

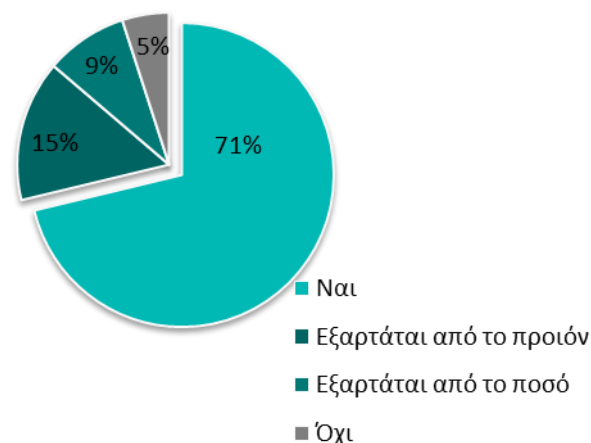
Γ.2 Διερεύνηση καταναλωτικής προτίμησης

Η επόμενη κατηγορία ερωτήσεων αφορούσε την καταναλωτική προτίμηση των συμμετεχόντων ως προς τα προϊόντα που περιέχουν ή δεν περιέχουν μικροπλαστικά. Για τους συμμετέχοντες που δε γνώριζαν τι είναι τα μικροπλαστικά, γινόταν η παρουσίαση ενός σύντομου κειμένου σχετικά με το πρόβλημα, τη δημιουργία και τη χρήση τους. Ειδικότερα, το 93% των συμμετεχόντων θα προτιμούσε ένα προϊόν καθημερινής φροντίδας (συμπεριλαμβανομένων των καλλυντικών) που δεν περιέχει μικροπλαστικά. Επιπλέον, από το σύνολο των συμμετεχόντων, το 71% ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν ένα μεγαλύτερο αντίτιμο, ενώ ακόμα 24% ήταν πρόθυμοι σε εξάρτηση με το προϊόν ή το ποσό (Εικόνα 3).

Θα προτιμούσες ένα προϊόν καθημερινής φροντίδας που περιέχει μικροπλαστικά;

Θα ήσουν πρόθυμος να πληρώσεις μεγαλύτερο αντίτιμο για ένα προϊόν που είναι απαλλαγμένο από μικροπλαστικά;

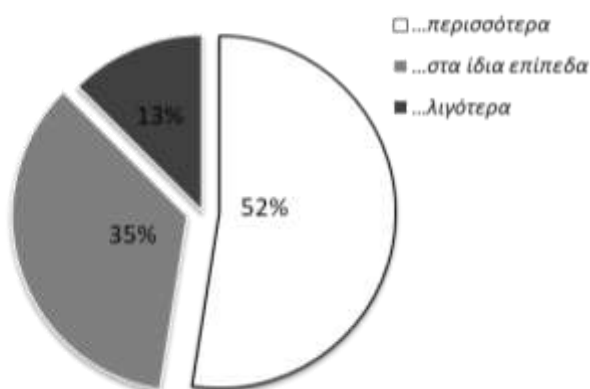
Εικόνα 3: Αριστερά: Ποσοστιαία παρουσίαση απαντήσεων στην ερώτηση «Θα προτιμούσες ένα προϊόν καθημερινής φροντίδας που περιέχει μικροπλαστικά;». Δεξιά: Ποσοστιαία παρουσίαση απαντήσεων στην ερώτηση «Θα ήσουν πρόθυμος να πληρώσεις μεγαλύτερο αντίτιμο για ένα προϊόν που είναι απαλλαγμένο από μικροπλαστικά;».

Γ.3 Διερεύνηση της αντίληψης ως προς το φορτίο των απορριμμάτων

Το σύνολο των συμμετεχόντων, ανεξάρτητα με τις απαντήσεις που έδωσε στις προηγούμενες κατηγορίες, συμμετείχε σε αυτή την κατηγορία. Ο στόχος ήταν η διερεύνηση της αντίληψης των συμμετεχόντων σχετικά με το φορτίο των απορριμμάτων που εντόπισαν στις παραλίες που επισκέφτηκαν πρόσφατα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (Εικόνα 4).

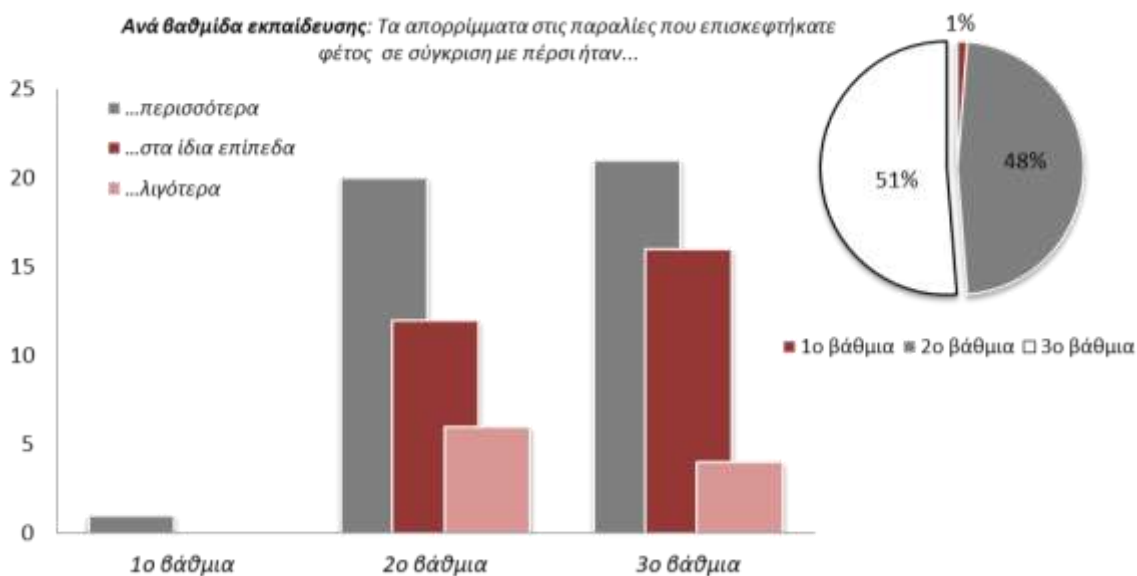
Συγκεκριμένα, σχεδόν 1 στους 2 απάντησαν ότι τα απορρίμματα που συνάντησαν στις παραλίες ήταν περισσότερα από το προηγούμενο έτος, ενώ ακολουθούσε η απάντηση «στα ίδια επίπεδα» και «λιγότερα».

Τα απορρίμματα στις παραλίες που επισκεφτήκατε φέτος σε σύγκριση με πέρσι ήταν...

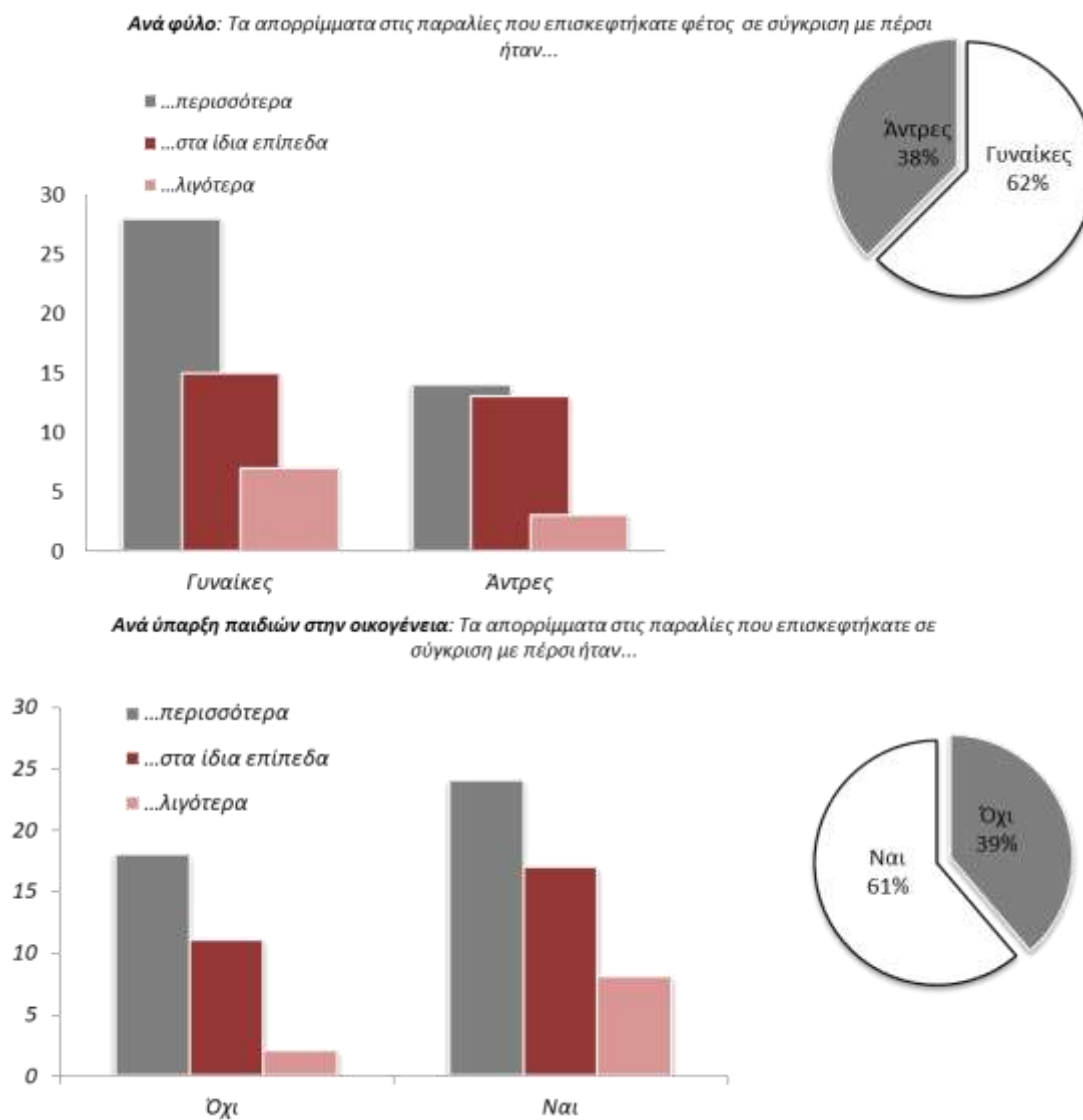
Εικόνα 4: Ποσοστιαία παρουσίαση των απαντήσεων στην πρόταση «Τα απορρίμματα στις παραλίες που επισκεφτήκατε φέτος σε σύγκριση με πέρσι ήταν...».

Ακολούθησε η ανάλυση των κοινωνικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών των συμμετεχόντων ως προς την αντίληψη που είχαν σε σχέση με τα απορρίμματα που συνάντησαν στην παραλία. Αρχικά το δείγμα που συμμετείχε ως προς την ηλικία ακολουθούσε κανονική κατανομή, με πιο υψηλές σε συχνότητα την ηλικιακή κλάση των 35-44 και 45-54 ετών. Επιπλέον, σχεδόν 1 στους 2 συμμετέχοντες είχαν ολοκληρώσει σπουδές στη 2^ο ή 3^ο βαθμίδα εκπαίδευσης (Εικόνα 5).

Εικόνα 5: Παρουσίαση απαντήσεων σχετικά με την αντίληψη του φορτίου των απορριμμάτων ανά βαθμίδα εκπαίδευσης.

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων που απάντησαν ήταν γυναίκες, σε ποσοστό 62%, οι οποίες απάντησαν με υψηλότερη συχνότητα (έναντι των αντρών) ότι τα απορρίμματα ήταν περισσότερα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (Εικόνα 6).

Εικόνα 6: Πάνω: Παρουσίαση απαντήσεων σχετικά με την αντίληψη του φορτίου των απορριμμάτων ανά φύλο και Κάτω: ανά ύπαρξη παιδιών στην οικογένεια.

Για την πλειοψηφία των συμμετεχόντων υπήρχαν παιδιά στην οικογένεια (61%), ωστόσο η ύπαρξή τους δεν φάνηκε να επηρεάζει τις απαντήσεις.

Συζήτηση

Οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να λάβουν μέρος στην ημερίδα και την κλήρωση που διοργάνωσε η Διεύθυνση Διαχείρισης Αστικού Περιβάλλοντος του Δήμου Θεσσαλονίκης, γεγονός που πιθανά ενίσχυσε τη διάθεσή τους να συμμετέχουν.

Σχετικά με τα μικροπλαστικά, αν και το 40% των συμμετεχόντων απάντησε ότι γνωρίζει τι είναι, μόλις των 10% αυτών κατάφερε απαντήσει εύστοχα στην ερώτηση σχετικά με τις χρήσεις τους. Όσον αφορά στην καταναλωτική προτίμηση, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων δήλωσαν πως θα προτιμούσαν προϊόντα απαλλαγμένα από μικροπλαστικά και μάλιστα ήταν πρόθυμοι να πληρώσουν και μεγαλύτερο αντίτιμο για αυτά. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί πως η πλειοψηφία δήλωσε αδυναμία αναγνώρισης προϊόντων που δεν φέρουν μικροπλαστικά και και κατ'επέκταση αναζήτησης στην αγορά.

Ως προς την αντίληψη που είχαν για το φορτίο των απορριμμάτων στις παραλίες σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, περίπου 1 στους 2 απάντησε ότι φέτος παρατήρησε περισσότερα απορρίμματα. Επίσης, αρκετοί συμμετέχοντες που απάντησαν ότι τα απορρίμματα σε σύγκριση με πέρσι ήταν στα «ίδια επίπεδα», σημείωσαν ότι το φορτίο των απορριμμάτων ήταν υψηλό και για τα δύο έτη.

Σχετικά με τη βαθμίδα εκπαίδευσης και το φύλο των συμμετεχόντων έχει εντοπιστεί και στο παρελθόν ότι η 3^ο βάρθμια εκπαίδευση και οι γυναίκες συμμετέχουν συχνότερα σε αντίστοιχες έρευνες.

Τέλος, για την ανάλυση του επιπέδου της γνώσης και της καταναλωτικής προτίμησης θεωρήθηκε απαραίτητο η περαιτέρω έρευνα ώστε να συλλεχθεί μεγαλύτερο και πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα που να καλύπτει το εύρος της Ελλάδας και για το λόγο αυτό συνεχίστηκε η προώθηση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου που περιελάμβανε τις αντίστοιχες κατηγορίες ερωτήσεων. Παράλληλα, στο πλαίσιο των συνεργασιών και τις συγκρίσεις των αποτελεσμάτων μεταξύ διαφορετικών χωρών, η διάδοση του ερωτηματολογίου πραγματοποιείται επίσης στην Κύπρο και την Τουρκία.

Αν πιστεύεται ότι ήταν ενδιαφέροντα τα αποτελέσματα, βοηθήστε μας να διαδώσουμε το περαιτέρω την έρευνά μας, στέλνοντας το ερωτηματολόγιο σε φίλους και γνωστούς ώστε να το συμπληρώσουν!

Μπορείτε να βρείτε το ερωτηματολόγιο [εδώ](#).